

Luonnos 13.3.2025 PM

Lausunto Turun hallinto-oikeudelle koskien valitusta Porin kaupunginvaltuuston päätöksestä 27.1.2025 § 10 Pori Energia Oy:n vähemmistöosuuden myynti

1. TAUSTAA

1.1 Kunnallisvalitus

Porin kaupunginvaltuusto on 27.1.2025 § 10 päättänyt myydä vähemmistöosuuden Pori Energia Oy:stä. Kunnan jäsen on määräajassa tehnyt päätöksestä kunnallisvalituksen Turun hallinto-oikeudelle. Valittaja vaatii, että hallinto-oikeus ”määrää valtuuston päätöksen purettavaksi” sekä vaatii, että hallinto-oikeus ”asettaa täytäntöönpanokiellon siihen asti, kunnes hallinto-oikeus on käsitellyt ja ratkaissut tämän valituksen”. Lisäksi valittaja vaatii ”oikeudenkäyntikulujensa korvaamista laillisine viivästyskorkeineen”.

1.2 Lausuntopyyntö

Turun hallinto-oikeus pyytää Porin kaupunginhallitusta antamaan lausunnon valituksessa esitetystä täytäntöönpanon kieltämisvaatimuksesta sekä ilmoittamaan, aikooko kaupunki odottaa kaupunginvaltuuston päätöksen 27.1.2025 § 10 lainvoimaisuutta ennen kuin se panee päätöksen täytäntöön.

Hallinto-oikeus toteaa, että varsinainen valitusta koskeva lausuntopyyntö tullaan toimittamaan kaupungille vielä erikseen.

1.3 Päätöksen täytäntöönpano ja sen kieltäminen

Kuntalain 143 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos valitusviranomaisen kieltää täytäntöönpanon.

Käytännössä säännöstä on tulkittu niin, että täytäntöönpanoon voidaan ryhtyä, jos täytäntöönpanon peruuttamisesta ei valituksen menestyessä aiheudu kovin suurta vahinkoa. Täytäntöönpanoa suoritettaessa voidaan varautua päätöksen mahdolliseen kumoutumiseen.

Täytäntöönpanoon on myös katsottu voitavan ryhtyä, jos erittäin painavat syyt ovat tätä vaatineet. Kyse on etujen ja haittojen vertailusta. Jos täytäntöönpanon edut katsotaan selvästi haittoja suuremmiksi, täytäntöönpanoon voidaan ryhtyä. Esimerkkinä tästä voi olla tilanne, jossa täytäntöönpanon lykkäminen aiheuttaisi päätöksen käymisen hyödyttömäksi.

2. LAUSUNTO TÄYTÄNTÖÖNPANOKIELTOA KOSKEVASTA VAATIMUKSESTA

Porin kaupunki vastustaa valittajan esittämää, päätöksen täytäntöönpanokieltoa koskevaa vaatimusta.

Kaupunginvaltuuston päätös 27.1.2025 § 10 on Porin kaupungille taloudellisesti hyvin merkittävä. Tarkoitus on, että kaupunki rahastoi vähemmistöosuuden myynnistä saatavat varat. Koska kauppahinta on suuri, on sille arvion mukaan laskettava päivittäinen tuottokin suuri, noin 40 000 – 50 000 euroa / päivä. Kun kaupan täytäntöönpano ja kauppahinnan maksu viivästyy, aiheutuu tästä kaupungille huomattava taloudellinen menetys joka päivä. Esimerkiksi yhden kuukauden viivästys tarkoittaa Porin kaupungille noin 1.2–1.4 miljoonan euron suuruista haittaa. Viive voi myös vaarantaa kaupunginvaltuuston hyväksymän kaupan täytäntöönpanon kokonaan, sillä vähemmistöosuuden myyntiä koskevassa kauppakirjassa on asetettu päivämäärä, ns. takaraja kaupan täytäntöönpanolle.

Taloudelliset menetykset, sekä lykkäytymisen aiheuttama mahdollinen riski kaupan täytäntöönpanon peruuntumiselle, velvoittavat kaupunkia vakaasti harkitsemaan sitä, tulisiko kauppa panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Valituksen on tehnyt kunnan asukas, joka ei ole osallistunut kaupunginvaltuuston päätöksentekoon tässä asiassa. Valittaja on varavaltuutettu, jonka asema kyseisen valtuustoryhmän sijaantulojärjestyksessä on sellainen, että hän ei ole saanut kutsua valtuuston kokoukseen eikä niihin valtuustoinfoihin, jotka on järjestetty elokuun 2024 jälkeen. Valittaja on 17.1.2025 allekirjoittanut luottamushenkilöiltä edellytetyn salassapitositoumuksen, osallistuakseen oman valtuustoryhmänsä järjestämään sisäiseen kokoukseen, jossa kaupunginjohtaja ja talousjohtaja ovat esitelleet päätöksentekoon tulevaa asiaa. Koska valittaja ei ole ollut päätöksentekoon osallistuva luottamushenkilö, ei valittajalla ole ollut mahdollisuutta tutustua päätöksenteon perusteena oleviin, salassa pidettäviä tietoja sisältäviin asiakirjoihin tämän enempää.

Valitus sisältää joukon virheellisiä väitteitä ja väärinymmärrystä sekä vaatimuksia, jotka kohdistuvat muihin, jo lainvoiman saaneisiin Porin kaupungin ja Pori Energia Oy:n päätöksiin. Kaupunki katsoo, että valittajan valitus on sisällöltään sellainen, että sillä ei ole menestymisen mahdollisuuksia muutoksenhaussa.

Kaupunki vaatii, että hallinto-oikeuden tulee hylätä valittajan valituksessa esitetyt vaatimukset kokonaan perusteettomina. Kaupunginvaltuuston päätös 27.1.2025 § 10 ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, kaupunginvaltuusto ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös muutenkaan ole lainvastainen.

Kaupunki viittaa valittajan valituksessaan esittämiin perustelukohtiin ja toteaa niiden osalta seuraavaa:

Kohta 1. Konsultin hankinta

Kaupunginhallitus on 17.6.2024 § 292 tehnyt hankintapäätöksen asiantuntijapalvelun hankinnasta vähemmistöosuuden myyntiprosessia ja sen valmistelua varten. Kyseessä on ollut EU-kynnysarvon ylittävä palveluhankinta. Kaupunginhallitus on tehnyt päätöksen tavaroiden ja palveluiden hankintaa koskevien valtuuksiensa ja toimivaltansa rajoissa. Päätöstä on edeltänyt

julkisia hankintoja koskevien säännösten mukainen tarjouskilpailu, jonka perusteella kaupunginhallitus on päättänyt hankkia tarjouspyynnön mukaiset asiantuntijapalvelut Valor Partners Oy:ltä. Hankintapäätös on saanut lainvoiman, palveluita koskeva hankintasopimus on allekirjoitettu ja päätös on pantu täytäntöön.

Hankintapäätöksen on tehnyt kaupunginhallitus, ei kaupunginjohtaja. Valituksessa on myös virheellisesti väitetty, että asiantuntijapalvelun hankintaan sovellettaisiin sitä euromääräistä rajaa (800 000 euroa), joka määrää kaupunginhallituksen ja -valtuuston välisen toimivaltarajan, kun kaupunki ostaa kiinteää omaisuutta (Porin kaupungin hallintosääntö § 25 kohta 2). Tämän päätöksen kohteena on ollut asiantuntijapalvelun hankinta, ei kiinteä omaisuus. Kaupunginhallitus ei ole ylittänyt toimivaltaansa tämän hankintapäätöksen teossa, päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, eikä päätös ole muutenkaan lainvastainen.

Kaupunginjohtaja on 16.12.2024 § 28 tehnyt hankintapäätöksen oikeudellisen asiantuntijapalvelun hankinnasta Asianajotoimisto Castrén & Snellman Oy:ltä. Kyseessä on ollut juridinen palvelu, jota rahalaitosten kanssa käytävä uudelleenrahoituksen järjestely kohteena olevalta, Porin kaupungin omistamalta yhtiöltä edellyttää. Kuten hankintapäätöksessä todetaan, kyseessä on ollut hankintalain luvussa 12 säännelty, liitteen E kohdan 8. mukainen erityinen palveluhankinta.

Konsernipalveluiden toimintasäännön 26 §:n mukaan kaupunginjohtajan hankintavaltuus on 100 000 euroa. Koska hankinnan ennakoitu kokonaisarvo on ollut alle 100 000 euroa, ei kaupunginjohtaja ole ylittänyt toimivaltaansa tämän hankintapäätöksen teossa. Hankinnassa on noudatettu sitä koskevia säännöksiä, hankintapäätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätös on saanut lainvoiman ja se on pantu täytäntöön.

Kohta 2. Tarjoukset

Kaupunginvaltuusto on 26.8.2024 § 71 valtuuttanut ja velvoittanut kaupunginhallituksen jatkaamaan Pori Energia Oy:n vähemmistöosuuden myyntiprosessia asettamiensa reunaehtojen, esitetyn aikataulun ja vaiheiden mukaisesti sekä prosessin päätteeksi tuomaan kaupunginhallituksen tarkemmin määrittämää vähemmistöosuutta koskevan esityksen osuuden myynnistä kaupunginvaltuuston päätettäväksi.

Kaupunginvaltuuston päätöksestä 27.1.2025 § 10 käy ilmi kaupunginhallituksen johdolla tehty asian valmistelu ja sen kuluessa tehdyt tarjoukset. Indikatiivisen, ei-vielä sitovan tarjouksen on jättänyt asetettuun määräaikaan mennessä muutama toimija. Näistä kaupunginhallitus on valinnut kaksi ostajaehdokasta, joiden kanssa on edetty prosessin toiseen vaiheeseen ja tarkempiin neuvotteluihin. Valitut ostajaehdokkaat ovat käynnistäneet oman huolellisuusselvityksensä ja valmistautuneet näin sitovan tarjouksen jättämiseen.

Loppuvaiheen neuvottelut on käyty yhden ostajaehdokkaan, Polhem Infra KB:n kanssa, joka on jättänyt ainoan sitovan tarjouksen 49 prosentin vähemmistöosuudesta 15.1.2025.

Kohdan 2. osalta voidaan todeta, että kaupunginhallitus on valmistellut asian kaupunginvaltuuston päätöksen 26.8.2024 § 71 mukaisesti.

Kohta 3. Salassapito

Luottamushenkilöllä on kuntalain 83 §:n mukaan oikeus saada kunnan viranomaisilta tietoja, joita hän toimessaan pitää tarpeellisina ja jotka julkisuuslain mukaan eivät vielä ole julkisia, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Toimielimen jäsenenä luottamushenkilöllä on kuitenkin oikeus myös niihin salassa pidettäviin tietoihin, jotka kuuluvat hänen varsinaisten tehtäviensä hoitamiseen ja joita tarvitaan päätöksenteon perusteena toimielimen käsiteltävänä olevassa asiassa.

Asian valmistelussa on haluttu varmistaa päätöksentekoon osallistuvien luottamushenkilöiden laaja tiedonsaantioikeus siten, että Porin kaupungin, Pori Energia Oy:n ja niiden mahdollisen sopijapuolen / -puolten edut varmistetaan. Päätöksentekoon osallistuvat kaupunginhallituksen jäsenet, valtuutetut ja varavaltuutetut sekä henkilöstö ovat sitoutuneet salassapitoon. He ovat allekirjoittaneet salassapitositoumukset, joissa he ovat sitoutuneet pitämään salassa kaikki sellaiset salassa pidettäväksi merkityt tiedot ja luottamukselliset tiedot, jotka heille suullisesti tai kirjallisesti luovutetaan liittyen Porin kaupungin omistaman vähemmistöosuuden mahdolliseen myyntiin Pori Energia Oy:n osakekannasta.

Kauppaan liittyvät asiakirjat, ostajan tarjous sekä luonnokset kauppakirjaksi ja osakassopimukseksi liitteineen sisältävät salassa pidettävää tietoa. Asiakirjoja on esitelty kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle järjestetyissä lukuisissa infoissa sekä valtuustoryhmien kokoontumisissa. Lisäksi kaupunginhallituksen ja -valtuuston päätöksentekoon osallistuville luottamushenkilöille on järjestetty erillinen mahdollisuus tutustua asiakirjoihin kaupungintalolla ajalla 18.1. – 27.1.2025. Mahdollisuus on ollut tarjolla sekä virka-aikaan että aamuisin, iltaisin ja viikonloppuisin.

Salassa pidettäviin asiakirjoihin sisältyvien tietojen valokuvaaminen ja tallentaminen on ollut kiellettyä. Omien muistiinpanojen teko on sitä vastoin ollut sallittua, ja tähän on tarjottu myös välineitä. Muistiinpanoja on moni asiakirjoihin tutustunut päätöksentekijä tehnytkin. Ja viranhaltijat ovat olleet käytettävissä siten, että päätöksentekijät ovat saaneet vastaukset heitä askarruttaviin kysymyksiin.

Luottamushenkilö on toimessaan rikosoikeudellisessa virkavastuussa ja häneen sovelletaan rikoslain virkarikoksia koskevia säännöksiä. Luottamustoimeen valitun ”virkavelvollisuus” on hoitaa tointa. Luottamustoiminta ei hoideta hallintoasian asianosaisena, avustajaa tai asiamiestä käyttäen, vaan toimielimen kokoustyöskentelyyn osallistuvana päätöksentekijänä.

Kunnallishallinnossa päätöksenteko tapahtuu asian valmistelun pohjalta. Kuntalain 93 §:n mukaan kaupunginhallituksen on valmisteltava kaupunginvaltuuston ratkaistavat asiat. Valmistelupakolla pyritään varmistamaan, että valtuutetuilla on riittävästi tietoa päätettävästä asiasta,

sen ratkaisuvaihtoehdoista ja päätöksen seurauksista. Koska asia voidaan ottaa valtuuston ratkaistavaksi eräin edellytyksin ilman valmisteluakin (KuntaL 95.2 §), valtuuston itsensä on yleensä arvioitava, onko valmistelu ollut riittävää eli onko valtuustolla ollut käytettävissään asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot.

Asiaa kaupunginvaltuuston kokouksessa 27.1.2025 käsiteltäessä ei yksikään valtuutettu tai varavaltuutettu ole esittänyt asian palauttamista valmisteluun, esimerkiksi siitä syystä, että asian valmistelu ei olisi ollut riittävää tai että asian valmistelussa tulisi vielä kuulla jotakin asiantuntijaa tai että kaupungin tulisi vielä hankkia jokin asiantuntijalausunto asiasta. Valtuuston kokouksessa käytetyissä puheenvuoroissa sekä myyntiä kannattaneet että sitä vastustaneet päätöksentekijät ovat antaneet myönteistä palautetta ja kiitelleet asian hyvää valmistelua.

Valittajan tässä kohdassa esittämät väitteet siitä, että asian valmistelu olisi ollut huonoa, päätöksentekijät eivät olisi saaneet riittävästi tietoa, tai että heillä ei olisi ollut mahdollisuutta tehdä muistiinpanoja asiakirjoihin tutustuessaan ovat perusteettomia.

Kohta 4. Puolueettomien asiantuntijoiden käytön estäminen

Kunnallishallinnossa päätöksenteko tapahtuu asian valmistelun pohjalta. Kuntalain 93 §:n mukaan kaupunginhallituksen on valmisteltava kaupunginvaltuuston ratkaistavat asiat. Laissa säädetyllä valmistelupakolla pyritään varmistamaan, että valtuutetuilla on riittävästi tietoa päätettävästä asiasta, sen ratkaisuvaihtoehdoista ja päätöksen seurauksista. Koska asia voidaan ottaa valtuuston ratkaistavaksi eräin edellytyksin ilman valmisteluakin (KuntaL 95.2 §), valtuuston itsensä on yleensä arvioitava, onko valmistelu ollut riittävää eli onko valtuustolla ollut käytettävissään asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot.

Kaupunginvaltuusto tekee päätöksensä kaupunginhallituksen valmistelusta. Asiaa kaupunginvaltuuston kokouksessa 27.1.2025 käsiteltäessä on jokaisella päätöksentekoon osallistuvalla luottamushenkilöllä ollut mahdollisuus esittää asian palauttamista valmisteluun. Yksikään valtuutettu tai varavaltuutettu ei ole tehnyt tällaista esitystä, esimerkiksi sillä perusteella, että asian valmistelu ei olisi ollut riittävää tai että asian valmistelussa tulisi vielä kuulla jotakin asiantuntijaa tai että kaupungin tulisi vielä hankkia jokin asiantuntijalausunto asiasta.

Valittajan tässä kohdassa esittämät väitteet siitä, että päätöksentekijöillä ei olisi ollut riittävästi tietoa käytettävissään, ovat perusteettomia.

Kohta 5. Kiire

Kaupunginvaltuusto on 26.8.2024 § 71 tekemänsä päätöksen yhteydessä hyväksynyt seuraavan, Vasemmistoliiton valtuustoryhmän tekemän toivomusponnen huomioon otettavaksi asian valmistelussa: *”Prosessin edetessä valtuusto ja valtuustoryhmät pidetään ajan tasalla järjestämällä valtuustoinfoja sen eri vaiheissa. Valtuustolle taataan laaja tiedonsaantioikeus.*

Porin kaupunki sitoutuu raportoimaan jatkossakin avoimesti prosessin vaiheista, sekä takamaan edellytykset laajalle ja perusteelliselle kansalaiskeskustelulle. Kaupungin tulee myös itse järjestää tarvittaessa asiasta tiedotus- ja kyselytilaisuuksia kuntalaisille. Porin kaupunki sitoutuu varmistamaan kuntalaisten omaisuuden arvon kasvun pitkällä tähtäimellä. Jatko-prosessin aikana edistetään ainoastaan sellaisia ratkaisuja, joissa - mahdollinen myyntituotto turvataan pitkällä tähtäimellä, eikä sitä käytetä kaupungin talouden alijäämän kattamiseen - Pori Energian toiminta- ja kasvuedellytykset pitkälle tulevaisuuteen turvataan.”

Päätöksentekoon osallistuvien luottamushenkilöiden laaja tiedonsaantioikeus on turvattu hyvän hallinnon edellyttämällä tavalla järjestämällä lukuisia valtuustoinfoja (21.8.2024, 30.9.2024, 11.11.2024, 13.12.2024, 15.1.2025 ja 20.1.2025) sekä erillisiä tilaisuuksia asiakirjojen esittelyä ja asiakirjoihin tutustumista varten. Asian valmistelun aikana viranhaltijat ovat olleet käytettävissä, vastanneet luottamushenkilöiden esittämiin kysymyksiin ja osallistuneet kutsuttuina valtuustoryhmien tapaamisiin. Asiakirjoista on ollut käytettävissä sekä englanninkieliset alkuperäiskappaleet että suomenkieliset käännökset. Valmistelussa on pidetty huolta siitä, että päätöksentekijät ovat saaneet vastaukset kaikkiin heitä askarruttaviin kysymyksiin.

Asiasta käyty kansalaiskeskustelu on ollut vilkasta. Kaupunki on osallistunut yleisötilaisuuksiin ja järjestänyt niitä, julkaissut tiedotteita ja infovideoita, pitänyt yllä kuntalaisille suunnattua sivustoa ja vastannut kuntalaisten esittämiin kysymyksiin sekä käsitellyt kuntalaisten tekemiä, asiaa koskevia aloitteita.

Valittajan tässä kohdassa esittämät väitteet siitä, että kaupunginvaltuuston päätöksenteko olisi tapahtunut kiireessä tai että päätöksentekijöillä ei olisi ollut riittävästi tietoa käytettävissään, ovat perusteettomia.

Kohta 6. Yhtiön arvon määryksestä

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä ostajan sitovassa tarjouksessa Pori Energia Oy:n velattomaksi yritysarvoksi (EV) on määritetty 905 000 000 euroa. Osakkeiden kauppahinnaksi on päätöksentekohetkellä arvioitu noin 360 miljoonaa euroa. Lopullinen kauppahinta määräytyy kaupantekohetken taseen perusteella. Alla olevassa taulukossa on esitetty velattoman yritysarvon ja myytävän 49%:n osuuden osakkeiden kauppahinnan välistä suhdetta.

905 miljoonaa euroa, eli velaton arvo (100 %)

(-) täytäntöönpanopäivän nettovelka, eli noin 166 miljoonaa euroa

(-) täytäntöönpanopäivän käyttöpääomaikaisu, eli noin 5 miljoonaa euroa

(*) myytävä osuus osakakannasta, eli 0,49

(=) myytävien osakkeiden kauppahinta, eli noin 360 miljoonaa euroa

---

Yhtiön velaton yritysarvo on sovittu eurolleen kauppakirjassa, mutta koska täytäntöönpanopäivän tarkka nettovelka ja käyttöpääoma eivät ole osapuolilla etukäteen tiedossa on mahdollista, että myytävien osakkeiden ennustettuun 360 miljoonan euron kauppahintaan tulee pieniä muutoksia.

Kauppahinta tarkentuu käytännössä yhtiön varojen ja velkojen osalta kaupantekopäivänä. Jos yhtiön pankkitilillä on rahaa, se lisää samassa määrin yhtiön arvoa ja sitä kautta kauppahintaa. Jos yhtiöllä on enemmän velkaa, kuin nyt on ajateltu, se vähentää kauppahintaa.

Vastaava kuvaus valittajan valituksessaan esittämään kysymykseen kauppahinnan määräytymisestä löytyy mm. Porin kaupungin verkkosivuilla julkaistusta osiosta, jossa on seurattu tämän myyntiprosessin valmistelua. Osioon on koottu kuntalaisille suunnattua lisätietoa sekä vastauksia kuntalaisten esittämiin kysymyksiin.

Kohta 7. Infra Pori Oy Ab

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 26.8.2024 § 71 linjannut kaupanteon yhteydessä kauppakirjassa ja osakassopimuksessa sovittavia, kaupungille keskeisiä ehtoja. Yhtenä näistä ehdoista kaupunginvaltuusto on edellyttänyt, että ostajayhtiö ja osakassopimuksen osapuoli on Suomen lain mukainen yhtiö.

Polhem Infra KB on jo indikatiivisen ja ei-sitovan tarjouksensa jättämisen yhteydessä marraskuussa 2024 todennut, että yhtiö tulee Porin kaupunginvaltuuston linjausten mukaisesti perustamaan uuden suomalaisen osakeyhtiön ennen mahdollisen vähemmistökaupan kauppakirjan allekirjoitusta ja on näin myös toiminut, hyvässä yhteistyössä kaupungin kanssa.

Kaupunginvaltuusto on 27.1.2025 § 10 päättänyt hyväksyä Porin kaupungin saaman tarjouksen ja myydä kaupungin 100-prosenttisesti omistamasta Pori Energia Oy:stä 49 %:n osuuden Polhem Infra KB:n perustamalle suomalaiselle osakeyhtiölle.

Infra Pori Oy Ab on kaupunginvaltuuston edellyttämä suomalainen osakeyhtiö, jonka Polhem Infra KB on perustanut Pori Energia Oy:n vähemmistöosuuteen kuuluvien osakkeiden omistamista ja hallintaa varten.

Edellä esitetty, kaupunginvaltuuston elokuinen päätös osoittaa sen, että valittajan tässä kohdassa esittämät väitteet ovat perusteettomia.

Kohta 8. Pori Energia Oy:n vapaan oman pääoman rahaston arvo

Osakeyhtiölain 13. luvun 5 § mukaan, jollei yhtiön maksukykyä koskevasta OYL 13. luvun 2 §:stä muuta johdu, yhtiö saa jakaa vapaan oman pääoman, josta on vähennetty yhtiöjärjestyksen mukaan jakamatta jätettävät varat sekä määrä, joka on kehitysmenona merkitty taseeseen kirjanpitolain mukaisesti. Pori Energia Oy -konserniyhtiöiden jakokelpoiset omat pääomat

(sijoitetun vapaan oman pääoman rahastot sekä kertyneet voittovarot) tilinpäätöksissä 2024 (tilinpäätökset liitteenä) olivat seuraavat (suluissa tilinpäätösten 2023 saldot):

	2024:	2023:
- Pori Energia Oy:	53.4 €m	(44.4 €m)
- Pori Energia Sähköverkot Oy:	0.7 €m	(0.6 €m)
- Tuulia Energy Oy:	0.1 €m	(0.0 €m)
Yhteensä	54.1 €m	(44.9 €m)

Konsernin tytäryhtiöiden Pori Energia Sähköverkot Oy:n ja Tuulia Energy Oy:n (myöh. “Tytäryhtiöt”) tulos on aiemmin pääsääntöisesti annettu mahdollisuuksien mukaan konserniavustuksena emoyhtiölle, jonka takia Tytäryhtiöihin ei kerry merkittäviä jakokelpoisia varoja. Mikäli Tytäryhtiöt jakaisivat koko mahdollisen jakokelpoisen oman pääomansa Pori Energia Oy:lle, olisi Pori Energia Oy:n mahdollista jakaa omistajilleen osinkoina tuo 54.1 €m, edellyttäen, että Pori Energia Oy:llä olisi rahoja ja pankkisaamisia tämän jakamiseksi niin, ettei sen maksukyky vaarannu.

Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli rahaa ja pankkisaamista sekä varoja kaupungin konsernitalleillä yhteensä 18.9 €m edestä. Maksukykyisyyttä arvioitaessa on huomioitava kuitenkin normaalin toiminnan vaatimat käyttöpääomatarpeet sekä lyhyen aikavälin muut maksuveloitteet (esim. osto- ja palkkavelat sekä alv-velat), eikä koko kassavarallisuutta ole käytännössä mahdollista käyttää osinkojen maksuun. Lisäksi Porin kaupungin ja Polhem Infra KB:n kokonaan omistaman Infra Pori Oy Ab:n välisessä osakassopimuksessa on sovittu, että Pori Energia -konsernin kassavarat eivät saa alittaa 10 €m, jonka takia 31.12.2024 kassatilanteen sekä osakassopimuksen ehtojen perusteella on enimmillään mahdollista maksaa n. 9 €m osinkoa.

Oletamme valituksen väitteen 150 €m ulosmaksamattomista osakkeista viittaavan Pori Energia Oy -konsernin jakokelpoiseen omaan pääomaan, jonka summa tilinpäätöksessä 2024 oli n. 158.4 €m. On kuitenkin tärkeää huomioida, että konserni ei ole juridinen entiteetti, joka maksaisi veroja tai osinkoja, vaan tämän tekevät yksittäiset osakeyhtiöt. Tämän takia tietyt osakeyhtiön tilinpäätökseensä kirjaamat tilinpäätössiirrot, kuten kertyneet poistoerot, tulee konsernitalinpäätöksestä eliminoida. Kirjanpitolautakunnan 28.3.2017 konserniyleisohjeen kappaleen “3.2 Poistoero ja verotusperusteiset varaukset” mukaisesti, “Tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus (poistoero) ja verotusperusteiset varaukset merkitään konsernitaseeseen jaettuna omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutos konsernituloslaskelmaan jaettuna laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen (KPL 6:7.5 §)”. Kuten Pori Energia Oy:n tilinpäätöksen sivulta 23 ilmenee, konsernitalinpäätöksen omaan pääomaan (erään Edellisten tilikausien voitto (tappio)) on merkitty poistoeroista johtuen 115.9 €m. Tämä selittää konsernitalinpäätöksen merkittävästi suuremman oman pääoman määrän, mikä ei kuitenkaan ole osingonjaon näkökulmasta millään tavalla relevanttia, sillä kyse on eliminointierästä, jota emoyhtiö Pori Energia Oy ei pysty omistajilleen jakamaan.

Myöskään väite siitä, että nämä 150 €m maksamattomat osingot (joita yllä esitetyn mukaisesti ei ole olemassa) rahoitettaisiin nostamalla Pori Energia Oy:ön lisää velkaa ko. summalla ei pidä paikkaansa. Pori Energia Oy:ssä on toteutettu alkuvuodesta 2025 uudelleenrahoitusjärjestely, jonka yhteydessä yhtiö nosti 170 €m lainan. Tämä laina käytetään sopimuksen mukaisesti vanhojen lainojen takaisin maksuun (160 €m) sekä osakassopimuksen mukaisen kassapuskurin (10 €m) varmistamiseen. Kuten aikaisemmin todettiin, niin kassapuskuria ei voida käyttää osingonmaksuun. Seuraavan viiden vuoden aikana rahoitussopimuksen mukaisesti yhtiö voi nostaa lisää lainaa yhteensä 110 €m, mutta ainoastaan pankkien hyväksymiä kasvuinvestointeja varten, ei osingonmaksutarkoituksessa, mikä on kategorisesti kielletty lainasopimuksessa.

Tämän lisäksi kauppahintamekanismissa huomioidaan hankintahetkellä yhtiössä olevat nettovelat sekä kassavarat, jota kautta yhtiössä tosiasiallisesti sisällä olevat varat, joista osinkoja voidaan maksaa, vaikuttavat kauppahintaan nostavasti.

Pori Energia Oy -konsernitilinpäätöksen oman pääoman määrä on julkista tietoa, joka on kaikkien saatavilla. Kaupunginvaltuutetuille on esitetty yllä mainitut asiat valtuustoinfoissa, joissa on käsitelty niin kauppahintamekanismeja kuin uuden rahoitussopimuksen sisältöä.

Valituksen kohta 8. perustuu suoraan sekä virheelliseen tietoon että vääriin tulkintoihin ja on näin ollen perusteeton. Valtuutetuilta ei ole valittajan väittämällä tavalla pimitetty tietoja.

Kohta 9. Väite valtuutettujen harhauttamisesta keskeisen virkamiehen toimesta

Kuten edeltävässä kohdassa 8. on todettu, konserni ei ole juridinen entiteetti, joka voisi maksaa osinkoa. Kun lasketaan yhteen konserniyhtiöiden jakokelpoiset pääomat, on kirjanpidollinen maksimi osingonmaksulle tilinpäätösten 2024 perusteella 54.1 €m (tilinpäätöksessä 2023 44.9 €m), olettaen, että maksukykyisyys näin sallisi – kuten edeltävässä kohdassa on todettu, osingonmaksu tässä mittakaavassa ei ole millään tavalla mahdollista, vaan mahdollisen osingonmaksun suuruusluokka on 9 €m.

Kaupungin talousjohtaja on esittänyt asian oikein, kuten myös yllä kohdassa 8 käy ilmi, eli konsernitilinpäätöksen omaan pääomaan on merkattu yli 100 €m kertyneitä poistoeroja, Kirjanpitolautakunnan yleisohjeen mukaisesti.

Kuten kappaleessa 8. on esitetty, Tytäryhtiöt ovat aiempina vuosina pääsääntöisesti maksaneet oman tuloksensa konserniavustuksena Pori Energia Oy:lle KonsAvL:n mukaisesti ja kuten valituksessakin todetaan, emme voi nämä maksaa osinkona edelleen omistajilleen – painotamme kuitenkin edelleen, että tämä kirjanpidollinen maksimi on 54 €m, ja 31.12.2024 kassatilanteen sekä osakassopimuksen rajoitteiden pohjalta todellinen maksimimäärä on noin 9 €m. Emme näe, miksi Kajaanilla ja Mikkelillä on tässä tapauksessa merkitystä, sillä kuten kohdassa 8. on kerrottu, vastaavien osinkojen maksaminen lainarahalla ei ole tässä tapauksessa mahdollista – kuten myös kaupunginvaltuustolle on valtuustoinfoissa avattu. Olennaisena erona Mikkelissä ja Kajaanissa tapahtuneisiin kauppoihin on myös se, että Pori Energian kohdalla uusi

rahoituspaketti oli kokonaan Porin kaupungin ja Pori Energian neuvottelema ja päättämä, eikä tulevalla vähemmistöomistajalla ollut mitään vaikutusvaltaa lainan määrään, käyttötarkoitukseen tai muihin ehtoihin, kuten Mikkelin ja Kajaanin tapauksessa on ollut. Näin ollen yllä esitettyihin rajoituksiin velkavetoisesta osinkojen maksusta ei myöskään ole tulossa muutoksia vähemmistökaupan täytäntöönpanon yhteydessä.

Talousjohtajan lausunnot eivät ole olleet valituksessa väitetyllä tavalla harhaanjohtavia, sillä kuten kohdassa 8. on perusteltu, konsernitilinpäätöksen jakokelpoinen oma pääoma ei kerro sitä, kuinka paljon Pori Energia Oy kykenee omistajilleen osinkoa maksamaan – tämä selviää yksittäisten yhtiöiden tilinpäätösluvuista.

Kohta 10. Väite virkavaltuuksien ylittämisestä

Vendor Due Diligence (VDD) on myyntiä valmisteltaessa myyjän turvaksi valmisteltava, asiantuntemusta edellyttävä kokonaisuus, joka koostuu seuraavista selvityksistä: 1) taloudellinen, 2) juridinen, 3) verotuksellinen sekä 4) tekninen, kaupallinen ja EHS (ympäristö, terveys ja turvallisuus). VDD:n tarkoitus on edistää myyntiprosessia ja antaa myyjälle lisävarmuutta vastata ostajan vaativimpiinkin kysymyksiin. Tavoitteena on saattaa "kotipesä" kuntoon ennen ostajan suorittamaa varsinaista due diligence -tarkastusta.

Kuten edellä kohdassa 1. on todettu, Porin kaupunginhallitus on 17.6.2024 § 292 tarjouskilpailun perusteella tehnyt päätöksen Pori Energia Oy:n vähemmistöosuuden myyntiprosessiin hankittavasta asiantuntijapalvelusta.

Asiantuntijapalvelua koskevassa tarjouspyynnössä on todettu seuraavaa: *"Hankinnan kohteena on Porin kaupungin kokonaan omistaman Pori Energia Oy:n vähemmistöosuuden myymiseen liittyvän prosessin toteutus ja johtaminen asiantuntijapalveluna sisältäen myös tarvittavan juridisen neuvonannon kokonaisuudessaan. Erikseen hankitaan tarvittava tekninen asiantuntemus, jota nyt hankinnan kohteena oleva palveluntuottaja johtaa ja koordinoi yhdessä Porin kaupungin kanssa."*

Tarjouskilpailua edeltäneen markkinavuoropuhelun aikana on käynyt selväksi se, että tekninen asiantuntemus on perusteltua hankkia erikseen, koska palveluntarjoajia tähän osioon on vain rajallinen määrä ja ne ovat eri toimijoita kuin muita VDD-osioita tekevät tahot. VDD ja sen tekninen osio palvelee myös itse yhtiötä, joka voi hyödyntää esille tulleita havaintoja toiminnassaan siitä riippumatta, jatkuuko vähemmistöosuuden myynnin valmistelu vaiko ei. Asiaa yhdessä yhtiön johdon kanssa valmisteltaessa onkin todettu, että perusteltua on, että VDD:n teknisen osion hankkii tässä tapauksessa yhtiö.

Kaupunginhallituksen edellä mainitun hankintapäätöksen saatua lainvoiman 3.7.2024 on kaupunki antanut yhtiölle omistajaohjausta teknisen osion hankintaan. Tätä koskeva hankintapäätös on hyväksytty Pori Energia Oy:n hallituksessa 18.7.2024.

Porin kaupunginhallitus ja Pori Energia Oy:n hallitus ovat tehneet edellä mainitut, lainvoiman saaneet hankintapäätökset. Valittajan esittämät väitteet viranhaltijoiden hankintavaltuuksien ylittämisestä ovat perusteettomia.

Kohta 11. Vaikutusten ennakoarviointia koskevat väitteet

Pori Energia Oy:n vähemmistöosuuden myynti on strategisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti merkittävä päätös, jolla on laajakantoisia vaikutuksia alueen elinvoimaan ja yritystoimintaan. Ennen päätöksentekoa on tullut tunnistaa eri päätösvaihtoehdot ja arvioida niiden erilaisia vaikutuksia, sekä lyhyellä että pitkällä aikajänteellä.

Kaupunginvaltuuston 27.1.2025 § 10 esityslistan liitteenä on ollut Porin kaupungin viranhaltijoiden, yhdessä yhtiön johdon kanssa valmisteleva ennakkovaikutusten arviointi. Siinä on arvioitu laajasti eri päätösvaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia eri näkökulmista.

Ennakkovaikutusten arviointia ja sen valmistelua on esitelty valtuustoinfoissa. Päätöksentekijöillä on näin ollut mahdollisuus vaikuttaa siihen, missä laajuudessa eri vaikutuksia arvioidaan.

Valituksessa on tuotu esiin myös uusia hankkeita (esim. TNT-tehdas), joiden toteutuminen ja sijoittuminen Poriin ei ole ollut varmaa tätä asiaa valmisteltaessa. Yhtiön ja sen vähemmistöosuuden arvo on kuitenkin määritetty laajan VDD:n myötä, mahdolliset kasvuhankkeet huomioiden.

Päätöksentekoon osallistuneet luottamushenkilöt ovat päätöstä tehdessään arvioineet, että asian valmistelu myös ennakkovaikutusten arvioinnin osalta on ollut riittävää. Valittajan esittämät väitteet ovat näin ollen perusteettomia.

Kohta 12. Lainoituksesta

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 27.1.2025 on erillisenä asiana käsitelty § 8 Pori Energia Oy:n osakkeiden panttaus yhtiön rahoitusjärjestelyn vakuudeksi. Sen osalta on todettu seuraavaa:

”Osana Pori Energia Oy:n vähemmistöosuuden myynnin valmistelua, tulee yhtiön rahoitus järjestää uudelleen. Yhtiöllä on tällä hetkellä yhteensä n. 170 €m lainoja, joista 90 €m Porin kaupungille. Uusi rahoitusjärjestely on enimmäismäärältään 290 miljoonaa euroa. Se kattaa sekä edellä mainittujen lainojen takaisinmaksun että yhtiön tulevien kasvuinvestointien rahoittamisen.

Asiaa valmisteltaessa on todettu, että uudelleenrahoitusta koskeva järjestely toteutetaan riippumatta siitä, toteutuuko yhtiön vähemmistöosuuden myynti vaiko ei.

Kaupunginhallitus on käsitellyt asiaa kokouksessaan 20.1.2025 § 22. Asian esittely ja aiempi käsittely ovat luettavissa historiatiedoista.

Yhtiön uudelleenrahoituksesta on laadittu yhteenveto, joka sisältää salassa pidettävää tietoa (julkisuuslain 24.1 § kohdat 17 ja 20). Tämä yhteenveto on esitelty valtuustoinfossa 20.1.2025. Päätöksentekoon osallistuville luottamushenkilöille on varattu mahdollisuus tutustua asiakirjaan ennen kokousta (ajalla 18.1. - 27.1.2025).”

Kaupunginvaltuustossa päätöksentekoon osallistuvilla luottamushenkilöillä on ollut täysi tieto siitä, mitä yhtiön uudelleenrahoitus yhtiölle ja kaupungille merkitsee. Uudelleenrahoituksen tavoitteena on ollut sekä yhtiön investointikyvyn että yhtiön tuloksenteekyvyn parantaminen.

Kaupunginvaltuuston päätös 27.1.2025 § 8 on saanut lainvoiman 11.3.2025. Valittajan valituksessaan esittämät väitteet siitä, että päätöksentekoon osallistuneet luottamushenkilöt eivät olisi olleet tietoisia asiasta on perusteeton.

3. LOPUKSI

Porin kaupunki pyytää kunnioittavasti hallinto-oikeutta kiirehtimään valituksen käsittelyä ja sen ratkaisemista, asian merkittävien taloudellisten vaikutusten sekä kauppakirjan asettamien määräaikojen vuoksi.